

[IKT Demokeskus julgustab IT eksporti](#)

15 aastat tagasi Autor: [AM](#)

([Arvutimaailm 3/09](#))

Kui küsime, kes Eesti IT-imelega Ülemiste Citys asuvas IKT demokeskuses tutvumas on käinud, saab keskust tutvustavalt Rauno Varblaselt vastuseks vaid väga prominentseid külalisi: käinud on delegatsioone Prantsusmaalt ja Kosovost, just lahkus Soome delegatsioon, kohe tuleb aga ajakirja Time reporter koos fotograafiga.

Ustus Aguri nimelise maja esimesel korrusel Ülemistel käib äsjaavatud demokeskuses endiselt üsna vilgas sebumine, ehkki presidendi osavõtul lindilõikamisest on möödunud juba enam kui kuu. Majandusseisakust pole siin jälgegi. Rahvusvahelisust lisab demokeskuse ainus püsielanik – hollandi tudeng, kes vajadusel välismaalastele inglise, hollandi või prantsuse keeles eestimaiste tehnoloogiaettevõtete saavutusi tutvustab.

Eesti Info- ja Telekommunikatsiooni Demokeskuse loomine on Eesti IT ajaloos võiks öelda, et isegi ajalooline sündmus. Juba ammu ajast on räägitud, et IT-firmad on siin liiga väikesed, et ka maailmas midagi suurt ära teha, kuid sellest hoolimata nokitses igaüks välisriikidele visalt omasoodu, teiste eest varjus. Kes palkas programmeerijaid Valgevenest ja Rumeeniast, kes kandideeris Londonis riigihankel, kuid ikka üksi. Kümnekond aastat tagasi levis küll arvutifirmade seas idee luua Test Site Estonia, milles pakutaks suurtele välisfirmadele võimalusi katsetada kogu väikesest riiki hõlmavaid suuri lahendusi, kuid siis jäigi see vaid ideeks, millest üsna natuke valmis tehti.

Nüüd aga on kampa lõõnud Eesti suurtest IT-firmadest üsna arvestatav hulk ja paari ruumi Ülemiste Citys on koondatud näited meie parimatest ideedest ja e-riigi projektidest. Demokeskuse rajajate hulka kuuluvad MicroLink Eesti AS, Santa Monica Networks AS, Datel AS, Elion Ettevõtte AS, EMT AS ja Ülemiste City AS.

Innovatsioon magamistuppa

Proovime demokeskuses ringi vaadates kehastuda mõneks prominentseks välisdelegatsiooniks ja laseme pilgul ringi käia – mis siis Eesti saavutustest maailmas laineid lüüa võiks. MicroLinki juhatuse liige Andres Parts katkestab meie mõtteleenu suunava sissejuhatusega kodunurka – tundub, et Eesti IT-firmade tulevikuvision on seotud just Apple'i pilkupüüdvate toodetega. Kodu imiteerivas nurgas on laud iMaciga, Asuse Skype-videotelefon ning Parts toetab lauanurgale ka oma õhukese MacBook Airi, et sellega kohe Eesti Nokia ehk Skype'i videokõnet demonstreerida. Skype on väliskülalistele kindlasti hea algus meie ekspordivõimaluste tutvustamisel. MacBook helistab ja peagi ilmuvad Asuse videotelefoni ekraanile meie uudishimulikud näod.

Ideeks on selle toanurgaga näidata, et Apple ja Microsoft võivad sõbralikult koos eksisteerida, seletatakse meile Microsofti Mesh-lahendust demodes, mille abil saab oma Maci, PC, iPhone'i või mõne muu telefoni vahel andmeid probleemideta vahendada. Aga see pole enam eestlaste leiutis.

Osaliselt Eesti asi, aga väljamaa juurtega on muidugi Elioni digi-TV. Hiiglaslikult LCD-ekraanilt sealsamas toanurgas saab vaadata ka näiteks soomlaste jaoks üsna tavalist digi-TVd, kuid põhjanaabrid on seda nähes siiski üllatunud, sest Elioni sisu on tunduvalt põhjalikum. See on hea näide sellest, et digi-TV tehnoloogiline platvorm on küll oluline, kuid kasutajate jaoks on kõige olulisem sisu.

„Soomlased tegid siin suured silmad,“ räägib IT-inkubaatoris töötav Rauno Varblas telekapulti näppides, ekraanile ilmuvad digi-TV teenuste menüüd. „Eriti üllatas neid video tellimine – et kui lihtne see kõik on.“

Tõepoolest, vajutad nuppu ja kohal on nii filmid kui ka koolitused. Need viimased on praeguse tööpuuduse kasvu ajal ehk eriti kuum kaup, paljud asjad veel tasuta ka. „Tööturuamet võiks jagada tasuta kuponge nendele koolitustele,“ arvab Andres Parts, kui vaatame korra ühte oma müügiostuste lihvimiseks mõeldud tuntud rahvusvahelise guru loengut. Oleks kohe mitu muret murtud – ajakulu kuhugi enda registreerimiseks ning kohaleminekuks ja rahakulu, sest digi-TV koolitus on suurusjärgu võrra odavam kui mõne elava koolitaja juures.

„Kõige rohkem käibki riiklikke delegatsioone,“ nendib Rauno Varblas Eesti e-riigi stendi juures, kus kuiv ja eemalt vaadates igav skeem on natuke interaktiivsemaks tehtud pöörlevaid tahvleid kasutades – ühel pool üldisem nimetus, teisel pool lahtiseletav tekst. Seda skeemi on käinud pööritlemas riiklikud delegatsioonid Hollandist, Prantsusmaalt ja Kosovost. Sellepärast, et e-riigi asjad Eestis on juba töös, on demokeskusega liitunud ka Microsoft, kellel ongi Eestis ainuke e-riigi lahendusi tutvustav demokeskus maailmas ning Sun, mille serverikeskuses saab samuti e-asju katsetada. Sinna viiakse aga meid hiljem, sest serveriruum asub muudest stendidest natuke eemal ja pole nii pilkupüüdev.

Suhtle ka metsas täitsa vabalt

Kummalised riidepuu moodi moodustised demokeskuses on tegelikult mets. Metsa imiteerivas nurgas püütakse näidata, et ole kus tahad, kommunikatiivne saad olla tänu tehnoloogilistele lahendustele igal pool. Selle nurga on hõivanud põhiliselt EMT, aga ka teiste firmade mobiilseid lahendusi on märgata. Peagi oodatakse metsanurka ka Kõu interneti demolahendust.

Näiteks proovivad vahepeal demokeskusesse sisenenud linnavalitsuse ametnikud mobiiliga kõrval seina ääres asuvat tõkkepuud avada. Õnnestubki. Ja pärast väikest pusimist telefoni menüüdes õnnestub ka tõkkepuu uuesti alla lasta, millest on veel suurem heameel.

„Metsa“ vahel on ühe tüve külge kinnitatud ka iPhone – sellega saab Yoga Intelligence'i vahendusel näiteks kodust kliimaseadet kruttida

või garaažiust avada, rääkimata valgustuse või signalisatsiooni sisse-väljalülitamisest. „Tehnoloogia on küll olemas, aga see on veel kallis ja liiga uus,” räägib Parts, kes üht teist sarnast intelligentse maja süsteemi MicroLinki ruumides mõni aeg tagasi katsetas. „Kui massidesse jõuab, küll siis odavamaks läheb,” loodab ta samas.

Rauno Varblas aga viib meid edasi ühe suuremat sorti metallkasti ette, mis on oma olemuselt tuleviku ajalehekiosk. Koondamislainete ajal ehk veidi kohatu lahendus aitab ajalehemüüjale koondamisteate anda, sest kiosk müüb lehti mobiili vahendusel ja ilma müüjata. Helistad vajalikule numbrile ning aparaat sülgab tellitud väljaande alla kastikesse. Et esitlusmaterjale pole raisata, avatakse pärast ajaleheostu-demo kasti raudsed lukud ning trükkis rändab masina sisemusse tagasi. Eestlased on küll kõvad tarkvarategijad, aga lihtsat metallkasti sisu vaadates arvame ühiselt, et ilmselt on ka kiosk ise lausa Eestis tehtud, ehkki arvutikaupade puhul on muidu tavaline, et kest tuleb välismaalt, tarkvaraline sisu aga on kodune.

Töötajatele on demokeskuses ka mõeldud – selleks asuvad ravis tüüpilised kontoriboksid, igaühes muidugi ka üks arvuti laual. Eestis kokkupandud arvuteid kohtab seal vähe, üks neist aga MLI politseikompuuter, mida kasutab e-politsei. Vaatame selle Windows XPga konsooli ja leiame üles lisaks politseivahenditele ka tavalise autoraadio ja muusikapeleeri. Teised arvutid laudadel on aga kõik väga õhukesed – polegi teised õiged arvutid, vaid terminalid hoopis. Paraku pole veel esindatud Eesti oma profiilalumiiniumist korpusega Smartlinki terminale, silma hakkavad mõned Suni ja mõned HP mudelid. Kasutada saab neis töötavat e-riiki: äriregistrit, pensioniregistrit ja muid e-riigi teenuseid. Meie jaoks on paljud asjad tavalised ja igapäevased, suur osa välisdelegatsioonide imestab aga isegi meile igapäevase e-maksuameti üle.

Microsofti lahenduste ruum on kohe demokeskuse kõrval ja sealt me ühtki Microsofti töötajat ei leia, küll aga avastame lisaks suure tarkvaragigandi suurte toodete tutvustusele ka paar lihtsat kodumaist asja, mis panevad küsima, miks küll neid nii vaikselt on aetud ja miks need massidesse pole jõudnud. Näiteks saame seal teada, et Kihnu füüsikaturundus annab hoopis Tartus asuv õpetaja, kasutades interaktiivset tahvli. Seega – Kihnus peab klassis olema vaid korrapidaja, kes valvab, et lapsed liiga palju ulakust ei teeks ja õpetajat ikka kuulaks, füüsikaturunduse jagaja ise aga võib olla kas või ülikoolist.

Pikk lennureis pani mõtte liikuma

Teisel päeval demokeskusesse tagasi minnes on linnavalitsuse delegatsioonile demokeskust tutvustamas Santa Monica Software'i juht Vaho Klaamann. Käime meiega läbi juba tuttava ringi, linnavalitsuse ametnikud tunnevad aga kõigepealt huvi parkimissüsteemi vastu – kas demokeskusest saab tõesti oma auto tasuta parkima panna? „Ei, kontrollid ikka käivad ringi ja kipuvad trahvi tegema,” hoiatab Klaamann reaalse maailma eest väljaspool demo.

Linnavalitsusega koos saame Info- ja Telekommunikatsiooniettevõtete Liidu juhilt Urmas Kõllilt teada, kuidas selline koostöö üldse alguse sai. Nimelt käisid mõni aasta tagasi Eesti IT-firmade juhid Singapuris sealse e-riigi lahendustega tutvumas ja mida sa ikka pikal Aasia-lennul teed, kui mõtled koos uusi ideid välja. Nii tekkiski plaan ühine demokeskus püsti panna. Oktoobris kuue asutajaliikmega alustanud mittetulundusühing on nüüd juba kogunud kokku 30 liiget, asukoha suhtes polnud ka pikka kaalumist – enamik IT-firmasid on hakanud koonduma Ülemiste Citysse ja nii saigi sinna see demokeskus rajatud. Praegu on Citys 3500 elanikku, peamiselt IT-firmade töötajad.

Kui oleme oma ringkäigu peaaegu lõpetanud, kõlistab Andres Parts „MicroLinki madaltehnoloogilist koosolekuvahendit” – seipstatud kella. Sellega küll häirime pisut teises ruumis intervjuud tegevaid kolleege – ajakirjanikke ajakirjast Time, aga pärast meid saabub juba Saksa saatkond, jälle prominentne esindus, kellele Eesti e-riiki näidata ja äratada neid uutele ideedele.

MIS ON DEMOKESKUS?

Demokeskus annab igale külastajale vähemalt ühe uue idee:

- kuidas parendada oma organisatsiooni esitletud IT-lahendustega;
- kuidas luua esitletud lahenduste baasil innovaatilisi IT-teenuseid.

Demokeskuse eesmärgid:

- Tutvustada Eesti IKT-lahendusi ja julgustada kasutuselevõttu nii Eestis kui ka rahvusvaheliselt
- Näidata e-riigi lahenduste integratsiooni ja ühilduvust teiste IT-lahendustega
- Luua keskkond IT-lahenduste integreerimiseks ja testimiseks
- Aidata e-lahendusi tootestada ja ühisturustada

Demokeskus pakub:

- esinduslikku keskkonda oma IT-lahenduste tutvustamiseks
- rikkalikku infrastruktuuri testimiseks ja integratsiooniks
- kohta liikmete koostöö ja ühistegevuse edendamiseks
- võimalust ühisturundusega laiendada kliendibaasi ning suurendada firma nähtavust.

KAIDO EINAMA

- [Tegijad](#)